

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 19.5.2016
COM(2016) 267 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Έκθεση σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται στις ενέργειες για την καταπολέμηση
της εμπορίας ανθρώπων (2016)**

**όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 20 της οδηγίας 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την
καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της
{SWD(2016) 159 final}**

I. ΠΛΑΙΣΙΟ

Εμπορία ανθρώπων είναι η αγορά, πώληση και εκμετάλλευση ενηλίκων και παιδιών. Πρόκειται για φαινόμενο με καταστρεπτικές συνέπειες για τα άτομα, την κοινωνία και την οικονομία. **Οι διακινητές εκμεταλλεύονται την ευάλωτη κατάσταση των ανθρώπων**, η οποία μπορεί να επιδεινώνεται από παράγοντες όπως η φτώχεια, οι διακρίσεις, η ανισότητα των φύλων, η βία κατά των γυναικών, η μη πρόσβαση στην εκπαίδευση, οι εθνοτικές συγκρούσεις και οι φυσικές καταστροφές.

Η εμπορία ανθρώπων είναι ένα έγκλημα που υποκινείται από τη ζήτηση και αποσκοπεί στο κέρδος. Τα κέρδη, τόσο στις νόμιμες όσο και στις παράνομες οικονομίες, έχουν ως αποτέλεσμα μια σύνθετη κατάσταση αλληλεπίδρασης μεταξύ προσφοράς και ζήτησης, η οποία πρέπει να αντιμετωπιστεί προκειμένου να επιτευχθεί η εξάλειψη του εγκλήματος.

Η εμπορία ανθρώπων συνιστά σοβαρή παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και απαγορεύεται ρητά βάσει του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναφέρεται επίσης ως έγκλημα στο άρθρο 83 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 83 είναι γνωστά ως «ευρωεγκλήματα». Πρόκειται για εξαιρετικά σοβαρά εγκλήματα με διασυνοριακή διάσταση.

Συνεπώς, είναι απαραίτητη η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών, όπως αποτυπώνεται στην **οδηγία 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της**¹ («οδηγία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων»). Στο άρθρο 20 της οδηγίας προβλέπεται ότι, για να συμβάλουν στη συντονισμένη και ενοποιημένη στρατηγική της ΕΕ κατά της εμπορίας ανθρώπων, «τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στον Συντονιστή Δράσης κατά της Εμπορίας (ΣΔΕ) τις πληροφορίες που εμφανίζονται στο άρθρο 19, βάσει των οποίων ο ΣΔΕ συμμετέχει στη σύνταξη έκθεσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανά διετία σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται στις ενέργειες για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων».

Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή διόρισε Συντονιστή Δράσης κατά της Εμπορίας σε επίπεδο ΕΕ, που είναι αρμόδιος για τη βελτίωση του συντονισμού και της συνεκτικότητας των δράσεων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των οργανισμών της ΕΕ, των κρατών μελών και των διεθνών φορέων, καθώς και για την ανάπτυξη νέων και τη βελτίωση των υφιστάμενων πολιτικών της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων².

Η παρούσα αποτελεί την **πρώτη έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εμπορία ανθρώπων μετά την έκδοση της οδηγίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων**. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 27 και το άρθρο 19 της εν λόγω οδηγίας, η έκθεση χωρίζεται σε τρεις κύριες ενότητες: τάσεις ως προς την εμπορία ανθρώπων, αποτελέσματα των ενεργειών κατά της εμπορίας, και στατιστικά στοιχεία που υποβλήθηκαν

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX:32011L0036>

² https://ec.europa.eu/anti-trafficking/eu-anti-trafficking-coordinator_en

από τα κράτη μέλη. Συνοδεύεται δε από υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας³ στο οποίο παρέχονται πλήρη και λεπτομερή τεκμηριωμένα στοιχεία τα οποία συμπληρώνουν τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παρούσα έκθεση. Επιπλέον, στην έκθεση εξετάζεται η δράση που έχει αναληφθεί από την Επιτροπή και τυχόν άλλους συναφείς ενδιαφερόμενους φορείς στο πλαίσιο της **στρατηγικής της ΕΕ για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων 2012-2016**⁴ («στρατηγική της ΕΕ»). Τα πορίσματα της παρούσας έκθεσης υπογραμμίζουν τον πολιτικό προσανατολισμό της Επιτροπής και θα ληφθούν υπόψη κατά τη διαδικασία κατάρτισης της **στρατηγικής για την εμπορία ανθρώπων για την περίοδο μετά το 2016**, η οποία πρόκειται να δημοσιευτεί το 2016.

Επιπλέον, στην έκθεση εξετάζονται βασικές πολιτικές της ΕΕ για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται το ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση⁵, το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια⁶, το σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά της λαθραίας διακίνησης μεταναστών 2015-2020⁷, το σχέδιο δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία 2015-2019⁸, το νέο πλαίσιο για τις δραστηριότητες της ΕΕ σχετικά με την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών στις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ για την περίοδο 2016-2020⁹ και η στρατηγική δέσμευση της ΕΕ για την ισότητα των φύλων 2016-2019¹⁰.

Η παρούσα έκθεση εστιάζει σε ζητήματα τα οποία αναδεικνύουν τη συνολική προσέγγιση της οδηγίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και της στρατηγικής της ΕΕ. Συγκεκριμένα, εξετάζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την εφαρμογή των «τριών Π», δηλαδή της **ποινικής δίωξης** (με έμφαση στις χρηματοοικονομικές έρευνες), της **προστασίας** (με έμφαση στη συγκρότηση εθνικών μηχανισμών παραπομπής) και της **πρόληψης** (με έμφαση στις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν τα κράτη μέλη για την πρόληψη της εγκληματικότητας όπως προβλέπεται στο άρθρο 18 της οδηγίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων).

Η έκθεση στηρίζεται σε πληροφορίες από τρεις βασικές πηγές: πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τους **εθνικούς εισηγητές ή ισοδύναμους μηχανισμούς** («ΕΕΙΜ») και υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη στον Συντονιστή Δράσης κατά της Εμπορίας της ΕΕ σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 20 της οδηγίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων· εισηγήσεις που υποβλήθηκαν από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που συμμετέχουν

³ SWD(2016) 159

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX:52012DC0286>

⁵ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/background-information/docs/communication_on_the_european_agenda_on_migration_el.pdf

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0185&qid=1460368271197&from=EN>

⁷ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/asylum/general/docs/eu_action_plan_against_migrant_smuggling_el.pdf

⁸ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015JC0016&qid=1460368356237&from=EN>

⁹ http://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/staff-working-document-gender-2016-2020-20150922_en.pdf

¹⁰ http://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/staff-working-document-gender-2016-2020-20150922_en.pdf

στην ενωσιακή πλατφόρμα της κοινωνίας των πολιτών κατά της εμπορίας ανθρώπων¹¹ και στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της ΕΕ για την κοινωνία των πολιτών· και πληροφορίες από τους συναφείς οργανισμούς της ΕΕ, καθώς και από διεθνείς και περιφερειακές οργανώσεις.

Οι πληροφορίες που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη καλύπτουν κατά κύριο λόγο την περίοδο 2011-2013. Ωστόσο, η έκθεση περιέχει επίσης περισσότερο επικαιροποιημένα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων στατιστικών δεδομένων για τα έτη 2013-2014¹².

II. ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ

Είναι δύσκολο να εκτιμηθεί η ακριβής έκταση του σύνθετου εγκλήματος της εμπορίας ανθρώπων σε επίπεδο ΕΕ, λόγω των διασυνδέσεων του με άλλες εγκληματικές δραστηριότητες και λόγω των διαφορών μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών. Τα τελευταία έτη η Επιτροπή, μέσω της Eurostat, συλλέγει συναφή στατιστικά στοιχεία. Η πλέον πρόσφατη έκθεση της Eurostat σχετικά με την εμπορία ανθρώπων¹³ δημοσιεύτηκε το 2015 και καλύπτει την περίοδο 2010-2012.

Οι τάσεις που προκύπτουν από τα στατιστικά δεδομένα για την περίοδο 2013-2014¹⁴, τα οποία παρασχέθηκαν από τα κράτη μέλη για την παρούσα έκθεση, είναι αντίστοιχες με τις τάσεις της προηγούμενης περιόδου. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι τα εν λόγω δεδομένα αναφέρονται σε καταγεγραμμένα θύματα (αναγνωρισμένα και εικαζόμενα).¹⁵ Ωστόσο, δεδομένης της πολυπλοκότητας του φαινομένου, υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι τα πραγματικά νούμερα για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων στην ΕΕ είναι σημαντικά υψηλότερα.

- Συνολικά υπήρχαν **15 846 «καταγεγραμμένα θύματα»** (αναγνωρισμένα και εικαζόμενα) εμπορίας ανθρώπων στην ΕΕ.

¹¹ Όλες οι πληροφορίες σχετικά με την πλατφόρμα της ΕΕ για την κοινωνία των πολιτών είναι διαθέσιμες στον ειδικό ιστότοπο της Επιτροπής: <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/>.

¹² Τον Δεκέμβριο του 2015 απεστάλη στα κράτη μέλη ειδικό αίτημα για την υποβολή στατιστικών δεδομένων για τα έτη 2013 και 2014.

¹³ https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/eurostat_report_on_trafficking_in_human_beings_-_2015_edition.pdf

¹⁴ Για την παρούσα έκθεση συλλέχθηκαν δεδομένα στο πλαίσιο ενδιάμεσης και απλουστευμένης διαδικασίας που διενεργήθηκε μετά τη δημοσίευση των δύο εγγράφων εργασίας της Eurostat σχετικά με την εμπορία ανθρώπων και πριν από οποιαδήποτε άλλη μεταγενέστερη συλλογή επίσημων δεδομένων. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή συλλέγει δεδομένα για την εμπορία ανθρώπων, βλέπε το στατιστικό έγγραφο εργασίας της Eurostat για την εμπορία ανθρώπων «Trafficking in human beings», έκδοση του 2015.

¹⁵ Βάσει του ορισμού στην οδηγία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, ο όρος «αναγνωρισμένο θύμα» (ή «χαρακτηρισμένο ως θύμα») αναφέρεται σε ένα πρόσωπο που έχει αναγνωριστεί επίσημα από τις αρμόδιες αρχές ως θύμα εμπορίας. Ο όρος «εικαζόμενο θύμα» (ή «θεωρούμενο κατά τεκμήριο ως θύμα») χρησιμοποιείται για θύμα εμπορίας που πληροί τα κριτήρια της οδηγίας της ΕΕ αλλά δεν έχει αναγνωριστεί επίσημα από τις αρμόδιες αρχές ως θύμα εμπορίας ή έχει αρνηθεί να αναγνωριστεί επίσημα και κατά τον νόμο ως θύμα εμπορίας. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν περιλάβει και τις δύο κατηγορίες στα δεδομένα τους, ενώ άλλα έχουν περιλάβει μόνο μία από τις δύο κατηγορίες.

- Η εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη **σεξουαλική εκμετάλλευση** εξακολουθεί να αποτελεί την πλέον διαδεδομένη μορφή (67 % των καταγεγραμμένων θυμάτων), ακολουθούμενη από την εργασιακή εκμετάλλευση (21 % των καταγεγραμμένων θυμάτων). Το υπόλοιπο 12 % αφορά καταγεγραμμένα θύματα εμπορίας ανθρώπων με σκοπό άλλες μορφές εκμετάλλευσης.
- Τρία τέταρτα και πλέον των καταγεγραμμένων θυμάτων ήταν γυναίκες (76%).
- Τουλάχιστον 15% των καταγεγραμμένων θυμάτων ήταν παιδιά¹⁶.
- Το **65 %** των καταγεγραμμένων θυμάτων ήταν **πολίτες της ΕΕ**.
- Οι **πέντε χώρες της ΕΕ με τα μεγαλύτερα ποσοστά όσον αφορά την ιθαγένεια** των καταγεγραμμένων θυμάτων κατά την περίοδο 2013-2014 ήταν η Ρουμανία, η Βουλγαρία, οι Κάτω Χώρες, η Ουγγαρία και η Πολωνία. Πρόκειται για τις ίδιες χώρες που είχαν καταγραφεί και για τα έτη 2010-2012.
- Οι **πέντε χώρες εκτός ΕΕ με τα μεγαλύτερα ποσοστά όσον αφορά την ιθαγένεια** των θυμάτων ήταν η Νιγηρία, η Κίνα, η Αλβανία, το Βιετνάμ και το Μαρόκο.
- **6 324** άτομα ήρθαν επισήμως σε επαφή με την αστυνομία ή με το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης¹⁷ σχετικά με το έγκλημα της εμπορίας ανθρώπων¹⁸.
- Συνολικά, στην ΕΕ καταγράφηκαν **4 079** διώξεις και **3 129** καταδίκες για εμπορία ανθρώπων.

Λεπτομερέστερη ανάλυση των στατιστικών δεδομένων παρατίθεται στο υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας που συνοδεύει την παρούσα έκθεση.

Συγκριτικά, σε ετήσια βάση, ο συνολικός αριθμός καταγεγραμμένων θυμάτων στα δεδομένα για την περίοδο 2013-2014 είναι χαμηλότερος από εκείνον που καταγράφηκε στο έγγραφο εργασίας της Eurostat για την περίοδο 2010-2012 (8 034 το 2013 και 7 812 το 2014, έναντι 9 710 το 2010, 9 438 το 2011 και 10 998 το 2012). Παρότι οι μέθοδοι συλλογής δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν και για τις δύο περιόδους ήταν παρόμοιες, δεν θα ήταν σκόπιμο στο παρόν στάδιο να γίνει σύγκριση των δεδομένων, είτε μεταξύ των περιόδων, είτε μεταξύ διαφόρων ετών, λόγω πιθανών διαφορών στις μεθόδους καταγραφής και στους νομικούς ορισμούς. Για τον λόγο αυτό, η διαφορά στα ετήσια σύνολα, και ιδίως οι λόγοι για τους οποίους καταγράφηκαν λιγότερα θύματα εμπορίας ανθρώπων, αποτελούν ζητήματα που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης και ανάλυσης. Επιπλέον, η συνέπεια των στοιχείων ως προς

¹⁶ Βάσει των επιμέρους δεδομένων κατά φύλο που διαβίβασαν τα κράτη μέλη.

¹⁷ Εδώ ενδέχεται να περιλαμβάνονται πρόσωπα που είναι ύποπτα, έχουν συλληφθεί ή έχουν λάβει προειδοποίηση σχετικά με την τέλεση ποινικού αδικήματος σε εθνικό επίπεδο. Για τον ορισμό, βλέπε μεταδεδομένα της Eurostat για το έγκλημα και την ποινική δικαιοσύνη, στη δομή μεταδεδομένων Euro SDMX (ESMS): http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/crim_esms.htm

¹⁸ Δεν έχουν παράσχει όλα τα κράτη μέλη δεδομένα σχετικά με τη διαδικασία της ποινικής δικαιοσύνης. Επιπλέον, παρόλο που τα κράτη μέλη στην πλειονότητά τους αναφέρουν μεμονωμένα άτομα, ορισμένα κράτη μέλη αναφέρουν υποθέσεις ή αδικήματα και όχι μεμονωμένα άτομα.

τις χώρες προέλευσης των θυμάτων, τις χώρες προορισμού, τις μορφές εκμετάλλευσης και το προφίλ ηλικίας και φύλου των θυμάτων κατά την πενταετή περίοδο (2010-2014) υποδεικνύει ότι, παρά τις καταβληθείσες προσπάθειες, η κατάσταση δεν έχει αλλάξει¹⁹.

Βάσει των στοιχείων αυτών, είναι σημαντικό **τα κράτη μέλη να συνεχίσουν τις προσπάθειες για βελτίωση της συλλογής δεδομένων (καταναμεμένων ανά ηλικία και ανά φύλο) σχετικά με την εμπορία ανθρώπων με σκοπό την παρακολούθηση του φαινομένου.** Η συλλογή δεδομένων είναι επίσης σημαντική για τη μέτρηση του αντίκτυπου της δράσης κατά της εμπορίας ανθρώπων. Η συνέπεια των στατιστικών τάσεων στις δύο περιόδους υποδηλώνει ότι **τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειες για διεξαγωγή ερευνών για το εν λόγω έγκλημα, άσκηση δίωξης κατά των δραστών και εντοπισμό δυνητικών θυμάτων.** Η Επιτροπή έχει δεσμευτεί να στηρίζει τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους για την επίτευξη των στόχων αυτών. Αυτό θα περιλαμβάνει την έκδοση βελτιωμένου υλικού καθοδήγησης και τη συλλογή δεδομένων σχετικά με πρόσθετους δείκτες για τη βελτίωση της αξιοπιστίας και της συγκρισιμότητας των δεδομένων.

Τάσεις όσον αφορά τις μορφές εκμετάλλευσης

Η εμπορία ανθρώπων αποτελεί κοινωνικό φαινόμενο που προσλαμβάνει πολλές μορφές. Εξελίσσεται με την πάροδο του χρόνου, συχνά μάλιστα ανάλογα με τη ζήτηση και την ευρηματικότητα των διακινητών. Ο κατάλογος των διαφόρων μορφών εκμετάλλευσης που παρατίθεται στην οδηγία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων δεν είναι εξαντλητικός, ούτως ώστε να μπορούν να συμπεριληφθούν και νέες μορφές εκμετάλλευσης στον ορισμό της εμπορίας ανθρώπων.

Τα κράτη μέλη και άλλοι φορείς θα πρέπει να καταναείμουν αναλογικά τους πόρους για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων προκειμένου να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά όλες τις μορφές εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων των νεοεμφανιζόμενων μορφών, και να διασφαλίσουν την παρακολούθηση των τάσεων όσον αφορά την εμπορία ανθρώπων.

• Εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση

Η εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση εξακολουθεί να αποτελεί μακράν την επικρατέστερη μορφή εμπορίας ανθρώπων στην ΕΕ. Σύμφωνα με τα στατιστικά δεδομένα για την περίοδο 2013-2014, υπήρχαν 10 044 καταγεγραμμένα θύματα (67 % επί του συνόλου των καταγεγραμμένων θυμάτων) αυτού του είδους εκμετάλλευσης, που πλήττει πρωτίστως γυναίκες και κορίτσια (95 % των καταγεγραμμένων θυμάτων), αν και ορισμένα κράτη μέλη ανέφεραν αύξηση του αριθμού των θυμάτων ανδρικού φύλου. Η πλειονότητα των θυμάτων εντοπίζεται στη βιομηχανία του σεξ. Τα διαθέσιμα στοιχεία υποδηλώνουν ότι οι διακινητές στρέφονται ολοένα περισσότερο από τις ορατές προς τις λιγότερο ορατές μορφές

¹⁹ Τα πορίσματα αυτά αποτυπώνονται επίσης στην έκθεση της Ευρωπόλ για την κατάσταση της εμπορίας ανθρώπων στην ΕΕ «[Europol Situation Report: Trafficking in human beings in the EU](#)», Φεβρουάριος 2016.

εμπορίας ανθρώπων για σκοπούς σεξουαλικής εκμετάλλευσης και ότι κάνουν κατάχρηση του καθεστώτος των «αυτοαπασχολούμενων».

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή, «σε χώρες στις οποίες η πορνεία είναι νόμιμη και ρυθμιζόμενη, είναι πιθανό η σεξουαλική εργασία να επηρεάζεται από τη ζήτηση για φθηνό εργατικό δυναμικό» και στις εν λόγω χώρες «είναι ευκολότερο για τους διακινητές που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν το νομικό περιβάλλον για να εκμεταλλευτούν τα θύματά τους»²⁰. Οι πρακτικές μεταβάλλονται επίσης, με στροφή από τις ορατές προς τις λιγότερο ορατές μορφές πορνείας.

Από τα δεδομένα που συλλέχθηκαν για την παρούσα έκθεση υποδεικνύεται ότι, παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί μέχρι στιγμής, η εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση δεν έχει καταπολεμηθεί αποτελεσματικά ούτε έχει μειωθεί. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να **συνεχίσουν και μάλιστα να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση.**

- **Εμπορία ανθρώπων με σκοπό την εργασιακή εκμετάλλευση**

Αρκετά κράτη μέλη ανέφεραν ότι η εμπορία ανθρώπων με σκοπό την εργασιακή εκμετάλλευση σημειώνει ανοδική τάση (21 % επί του συνόλου των καταγεγραμμένων θυμάτων). Τα κράτη μέλη αναφέρουν επίσης αύξηση του αριθμού των θυμάτων ανδρικού φύλου στο συγκεκριμένο είδος εμπορίας ανθρώπων, για παράδειγμα στον γεωργικό τομέα. Τα στατιστικά στοιχεία για την περίοδο 2013-2014 υποδεικνύουν ότι ποσοστό 74 % των καταγεγραμμένων θυμάτων εργασιακής εκμετάλλευσης ήταν ανδρικού φύλου²¹.

Οι διακινητές εκμεταλλεύονται τα κενά στην επιβολή ή τον έλεγχο εφαρμογής της νομοθεσίας των κανονιστικών διατάξεων σχετικά με τις άδειες εργασίας, τις θεωρήσεις, τα εργασιακά δικαιώματα και τις συνθήκες εργασίας. Η εμπορία ανθρώπων με σκοπό την εργασιακή εκμετάλλευση δεν αποτελεί επ' ουδενί νέο φαινόμενο στην ΕΕ και, ως συνέπεια της οικονομικής κρίσης, η ζήτηση για φθηνό εργατικό δυναμικό έχει αυξηθεί²², με αποτέλεσμα την εμπορία ανθρώπων προς την ΕΕ και εντός της ΕΕ για την εκτέλεση μη αμειβόμενων ή πολύ χαμηλά αμειβόμενων εργασιών, σε συνθήκες διαβίωσης και εργασίας χωρίς κανένα σεβασμό για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Η οικιακή δουλειά αποτελεί μια μορφή εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την εργασιακή εκμετάλλευση που είναι ιδιαίτερα δύσκολο να εντοπιστεί. Πλήττει πρωτίστως γυναίκες και κορίτσια. Καθώς σημειώνεται στο πλαίσιο ιδιωτικών νοικοκυριών, τα θύματα συχνά είναι απομονωμένα, με περιορισμένες ή μηδενικές δυνατότητες καταγγελίας της εκμετάλλευσης ή διαφυγής.

²⁰ Ο.π.

²¹ Σύμφωνα με τα κράτη μέλη, οι κυριότεροι τομείς στους οποίους σημειώνεται εκμετάλλευση θυμάτων ανδρικού φύλου είναι η γεωργία, οι κατασκευές, οι ξενοδοχειακές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες τροφοδοσίας, ο μεταποιητικός κλάδος και η οικιακή εργασία. Η εκμετάλλευση των θυμάτων γυναικείου φύλου αφορά κατά κύριο λόγο την οικιακή εργασία.

²² Όπως αναφέρεται από την Ευρωπαϊκή στην έκθεσή της «Situation Report – Trafficking in human beings in the EU», Φεβρουάριος 2016.

Είναι ασφαλώς σημαντικό να τονιστεί ότι δεν είναι όλες οι καταστάσεις εκμετάλλευσης στην αγορά εργασίας της ΕΕ αποτέλεσμα εμπορίας ανθρώπων· ωστόσο ορισμένες από αυτές είναι. Στις περιπτώσεις αυτές, **όλα τα θύματα εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την εργασιακή εκμετάλλευση θα πρέπει να εντοπιστούν δεόντως και να τους παρασχεθεί η ενδεδειγμένη βοήθεια.**

- **Εμπορία ανθρώπων με σκοπό άλλες μορφές εκμετάλλευσης**

Σύμφωνα με τα στατιστικά δεδομένα για την περίοδο 2013-2014, οι λοιπές μορφές εκμετάλλευσης αντιστοιχούν σε ποσοστό 12 % του συνολικού αριθμού των θυμάτων.

Στις λοιπές μορφές εκμετάλλευσης που αναφέρθηκαν από τα κράτη μέλη συγκαταλέγονται οι εξής: εμπορία ανθρώπων με σκοπό την καταναγκαστική επαιτεία, την εγκληματική δραστηριότητα, τον καταναγκαστικό γάμο, τον εικονικό γάμο, την αφαίρεση οργάνων, την εμπορία βρεφών και μικρών παιδιών προς υιοθεσία, την εμπορία εγκύων με σκοπό την πώληση των νεογνών, την εμπορία ανθρώπων με σκοπό την παραγωγή κάνναβης και την εμπορία ανθρώπων με σκοπό την παράνομη διακίνηση ή την πώληση ναρκωτικών.

Τα κράτη μέλη αναφέρουν επίσης περιπτώσεις στις οποίες ορισμένα άτομα πέφτουν θύματα **πολλαπλών μορφών εκμετάλλευσης**, για παράδειγμα σε περίπτωση εμπορίας για σκοπούς τόσο εργασιακής όσο και σεξουαλικής εκμετάλλευσης, ή σε περίπτωση εμπορίας με σκοπό την εργασιακή εκμετάλλευση και ταυτόχρονα την καταναγκαστική συμμετοχή σε εγκληματική δραστηριότητα.

Οι αναφορές των κρατών μελών υποδεικνύουν ότι **η εκμετάλλευση ανθρώπων με σωματικές, διανοητικές και αναπτυξιακές αναπηρίες σημειώνει ανοδική τάση**. Αύξηση παρατηρείται επίσης στην **εμπορία ανθρώπων με εθνική καταγωγή Ρομά για σκοπούς καταναγκαστικής επαιτείας**. Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων χρησιμοποιούνται επίσης ως **μεταφορείς ναρκωτικών**, ή για την **καλλιέργεια κάνναβης** ή για τη **διάπραξη απάτης σε σχέση με επιδόματα**. Τα κράτη μέλη αναφέρουν επίσης φαινόμενα **στρατολόγησης εγκύων και εξαναγκαστικής πώλησης των νεογνών τους**.

Οι καταναγκαστικοί γάμοι²³ και οι εικονικοί γάμοι αναφέρονται ολοένα και περισσότερο από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της εμπορίας ανθρώπων. Είναι μάλλον αναμενόμενο ότι η τρέχουσα μεταναστευτική και προσφυγική κρίση θα οδηγήσει σε περισσότερους καταναγκαστικούς γάμους λόγω των αυξανόμενων προσπαθειών των μεταναστών και αιτούντων άσυλο να αποκτήσουν νόμιμο καθεστώς διαμονής²⁴.

²³ Σημειωτέον ότι συχνά τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν όρους με διαφορετικό τρόπο αναφερόμενα σε παρόμοια φαινόμενα, ιδίως όσον αφορά τους καταναγκαστικούς και εικονικούς γάμους. Για τους ορισμούς που χρησιμοποιούνται δυνάμει του ενωσιακού δικαίου περί ελεύθερης κυκλοφορίας, βλ. το Εγχειρίδιο για την αντιμετώπιση του ζητήματος των εικονικών γάμων μεταξύ πολιτών της ΕΕ και υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο του δικαίου της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ένωσης, SWD(2014) 284 http://ec.europa.eu/justice/citizen/files/swd_2014_284_el.pdf

²⁴ Europol Situation Report: Trafficking in human beings in the EU, Φεβρουάριος 2016.

Τάσεις όσον αφορά την εμπορία παιδιών

Η εμπορία παιδιών αναφέρεται από τα κράτη μέλη ως μία από τις τάσεις με την πλέον απότομη αύξηση στην ΕΕ. Τα στατιστικά δεδομένα για την περίοδο 2013-2014 υποδεικνύουν ότι από τα 15 846 καταγεγραμμένα θύματα εμπορίας στην ΕΕ, τουλάχιστον 2 375 ήταν παιδιά²⁵.

Τα κυκλώματα εμπορίας ανθρώπων θέτουν στο στόχαστρο κοινωνικά και οικονομικά μειονεκτούσες οικογένειες, και ωθούν τις οικογένειες να αναλάβουν χρέη τα οποία δεν είναι σε θέση να αποπληρώσουν. Στο πλαίσιο αυτό, απομακρύνουν παιδιά από τους γονείς τους ως μορφή αποπληρωμής των χρεών.

Τα παιδιά είναι μία από τις πλέον ευάλωτες ομάδες που βρίσκονται στο στόχαστρο των διακινητών. Οι ομάδες οργανωμένου εγκλήματος επιλέγουν την εμπορία παιδιών καθώς είναι ευκολότερη η στρατολόγηση και ταχύτερη η αντικατάσταση των παιδιών²⁶. Παρότι η εμπορία παιδιών επικρατεί σε καταστάσεις που δεν συνδέονται με τη μετανάστευση, από τις ληφθείσες πληροφορίες προκύπτει ότι το φαινόμενο έχει οξυνθεί από την εν εξελίξει μεταναστευτική κρίση, κατά τη διάρκεια της οποίας έχει σημειωθεί εκθετική αύξηση του αριθμού των παιδιών που καταφθάνουν στην ΕΕ²⁷. Σημαντικό ποσοστό των παιδιών αυτών είναι ασυνόδευτα, ταξιδεύουν προς την ΕΕ και εντός της ΕΕ χωρίς κάποιον υπεύθυνο ενήλικα ή έχουν αφαιρεθεί ασυνόδευτα μετά την είσοδό τους στην ΕΕ.

Ο εντοπισμός των παιδιών που είναι θύματα εμπορίας και η εξακρίβωση της πραγματικής τους ταυτότητας αποτελεί εντεινόμενο πρόβλημα, καθώς η ευάλωτη κατάστασή τους τα καθιστά προτιμώμενο στόχο για τους διακινητές.

Η εμπορία παιδιών για σκοπούς καταναγκαστικής εγκληματικής δραστηριότητας και σεξουαλικής εκμετάλλευσης αυξάνεται. Τα παιδιά θύματα διατρέχουν υψηλό κίνδυνο όχι μόνο να αποτελέσουν εκ νέου αντικείμενο εμπορίας, αλλά και να υποστούν **δευτερογενή θυματοποίηση** – δηλαδή να αντιμετωπιστούν ως δράστες εγκλημάτων και όχι ως θύματα εμπορίας²⁸.

Η Επιτροπή συνιστά να καταβληθούν από κοινού οργανωμένες και συντονισμένες προσπάθειες για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της εμπορίας παιδιών, τον περιορισμό της ευάλωτης κατάστασης των παιδιών που διατρέχουν κίνδυνο, την παροχή ενδεδειγμένης υποστήριξης στα παιδιά-θύματα και τη διασφάλιση της ενσωμάτωσης της διάστασης της προστασίας των παιδιών σε όλα τα μέτρα που αφορούν τα παιδιά, ιδίως μέσω της ενδυνάμωσης των ολοκληρωμένων συστημάτων προστασίας των παιδιών και της μεταξύ των διασυνοριακής συνεργασίας²⁹.

²⁵ Στοιχεία για την ηλικία ήταν διαθέσιμα μόνο για 13 841 από τα 15 846 καταγεγραμμένα θύματα. Επομένως, ο πραγματικός αριθμός μπορεί να είναι μεγαλύτερος.

²⁶ [Ευρωπόλ, Intelligence Notification, Child trafficking for exploitation in forced criminal activities, 2014.](#)

²⁷ UNHCR, <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>, 22/12/2015

²⁸ Ο.π.

²⁹ Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε τη μελέτη της Επιτροπής για τις ομάδες υψηλού κινδύνου <http://ec.europa.eu/anti->

Τάσεις όσον αφορά την εμπορία ανθρώπων και το οργανωμένο έγκλημα

Η εμπορία ανθρώπων **συνήθως συνδέεται με το οργανωμένο έγκλημα**, παρότι υπάρχουν περιπτώσεις εκμετάλλευσης μικρού αριθμού θυμάτων σε τοπικό επίπεδο και περιπτώσεις **δράσης μεμονωμένων εγκληματιών με περιορισμένο βαθμό οργάνωσης**. Οι εγκληματικές οργανώσεις που εμπλέκονται σε εμπορία ανθρώπων χαρακτηρίζονται από ευέλικτα δίκτυα με χαλαρή δομή, τα οποία προσαρμόζονται με ταχύτητα και συνδέονται με βάση τη συγγένεια ή την εθνοτική καταγωγή. Οι ρόλοι συχνά εναλλάσσονται μεταξύ των μελών, και οι οργανώσεις αυτές δραστηριοποιούνται κατά κανόνα σε διάφορες χώρες.³⁰

Δεδομένου ότι συνιστά σοβαρή μορφή οργανωμένου εγκλήματος και σημαντική απειλή για την ασφάλεια, η εμπορία ανθρώπων απαιτεί **συντονισμένη και στοχευμένη πολιτική αντίδραση σε επίπεδο ΕΕ**, όπως δηλώνεται στο **ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια**. Η εν λόγω αντίδραση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει την **αντιμετώπιση άλλων αλληλένδετων εγκλημάτων**, όπως η πλαστογράφηση εγγράφων, η παράνομη διακίνηση ναρκωτικών, το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, η παιδική πορνογραφία, η λαθραία διακίνηση μεταναστών και η απάτη σε σχέση με επιδόματα. **Η παρουσία των σχετικών αυτών εγκλημάτων συχνά έχει ως συνέπεια να μην διερευνάται ή να μην καταγράφεται η εμπορία ανθρώπων αυτή καθαυτή**³¹. Οι διαρκώς εξελισσόμενες μορφές εμπορίας ανθρώπων και η ικανότητα των διακινητών να προσαρμόζονται σε νέες καταστάσεις καθιστούν ακόμη δυσκολότερη τη διενέργεια έρευνας και την άσκηση δίωξης για το συγκεκριμένο έγκλημα.

Τάσεις όσον αφορά την εμπορία ανθρώπων στο πλαίσιο της μετανάστευσης και του ασύλου

Σύμφωνα με την πρόσφατη ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την πορεία υλοποίησης των δράσεων προτεραιότητας στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού θεματολογίου για τη μετανάστευση³², υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι **εγκληματικά δίκτυα που εμπλέκονται σε εμπορία ανθρώπων έχουν εκμεταλλευτεί τη μεταναστευτική κρίση για να στοχεύσουν τα πιο ευάλωτα άτομα, ιδίως τις γυναίκες και τα παιδιά**. Οι διακινητές κάνουν ολοένα περισσότερο κατάχρηση των συστημάτων ασύλου, τα οποία δεν συνδέονται πάντοτε με εθνικούς μηχανισμούς παραπομπής. Διαπιστώνεται **ανησυχητικά απότομη αύξηση του αριθμού νιγηριανών γυναικών και κοριτσιών που αναχωρούν από τη Λιβύη (4 371 το διάστημα Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2015, ενώ το προηγούμενο έτος ο αριθμός ήταν 1 008. Ο ΔΟΜ Ιταλίας εκτιμά ότι το 80% εξ αυτών είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων)**³³, και επικρατεί γενική ανησυχία για αυξανόμενο κίνδυνο εμπορίας ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση.

trafficking/sites/antitrafficking/files/study_on_children_as_high_risk_groups_of_trafficking_in_human_beings_0.pdf

³⁰ Europol Situation Report: Trafficking in human beings in the EU, Φεβρουάριος 2016.

³¹ Ο.π.

³² http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/managing_the_refugee_crisis_state_of_play_20160210_el.pdf

³³ ΔΟΜ Ιταλίας, http://www.italy.iom.int/index.php?option=com_content&task=view&id=341&Itemid=46

Ως ένα από τα μέσα για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης το 2015, η ΕΕ ενίσχυσε σημαντικά τη συνεργασία με τρίτες χώρες, και η εμπορία ανθρώπων είναι ένας από τους κύριους τομείς συνεργασίας με τις χώρες της Αφρικής, των Δυτικών Βαλκανίων και την Τουρκία.

Θα πρέπει να διασφαλιστεί ο επιτόπου συντονισμός στο πλαίσιο της προσέγγισης των κέντρων πρώτης υποδοχής (hotspots) μεταξύ όλων των διαφόρων φορέων που εμπλέκονται στη διαλογή, τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων, την ταυτοποίηση και την καταχώριση υπηκόων τρίτων χωρών και σε άλλες εγκαταστάσεις υποδοχής πρώτης γραμμής προκειμένου να επιτυγχάνεται ο άμεσος εντοπισμός και η παραπομπή των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και η παροχή κατάλληλων επιπέδων φροντίδας και προστασίας. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνεται η παροχή κατάλληλης κατάρτισης στο προσωπικό που εργάζεται στην πρώτη γραμμή³⁴.

Τάσεις όσον αφορά τη χρήση του διαδικτύου και των νέων τεχνολογιών

Το διαδίκτυο και οι νέες τεχνολογίες παρέχουν στις ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος τη δυνατότητα να έχουν πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό δυνητικών θυμάτων, να αποκρύπτουν τις δραστηριότητές τους και να τελούν ευρύ φάσμα εγκληματικών πράξεων σε συντομότερο χρονικό διάστημα και σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα από ποτέ άλλοτε. Τα κράτη μέλη αναφέρουν ότι **πολλά θύματα εμπορίας ανθρώπων, ιδίως με σκοπό τη σεξουαλική και εργασιακή εκμετάλλευση, στρατολογούνται μέσω διαδικτύου.**

Χρειάζεται να ληφθούν μέτρα για την **πρόληψη και αντιμετώπιση της χρήσης των νέων τεχνολογιών** ως εργαλείου για τη στρατολόγηση θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

III. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν επισημάνει **τη δυσκολία μέτρησης των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου των ενεργειών για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.** Ωστόσο, ελάχιστα μόνον έχουν αναπτύξει συναφείς δείκτες ή έχουν αξιολογήσει τις εθνικές στρατηγικές και τα σχέδια δράσης τους.

Προκειμένου να διασφαλιστούν αποτελεσματικές και προσανατολισμένες στο μέλλον πολιτικές και δράσεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι πολύ σημαντικές οι **συστηματικές αξιολογήσεις των στρατηγικών και των σχεδίων δράσης των κρατών μελών, καθώς και η μέτρηση των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου των δράσεων που αναλαμβάνονται.**

³⁴ Βλέπε κατευθυντήριες γραμμές για τον εντοπισμό των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, που απευθύνονται ειδικά στις προξενικές υπηρεσίες και στους συνοριοφύλακες «[Guidelines for the identification of victims of trafficking in human beings, Especially for Consular Services and Border Guards](#)», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2013.

Στη συγκεκριμένη ενότητα της έκθεσης επισημαίνονται οι κυριότερες ενέργειες στις οποίες έχουν προβεί τα κράτη μέλη σε τρεις βασικούς θεματικούς τομείς που καθορίζονται στην οδηγία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και στη στρατηγική της ΕΕ. Οι εν λόγω τομείς εξετάζονται διεξοδικότερα στο υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας που συνοδεύει την παρούσα έκθεση. Το υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας περιλαμβάνει επίσης σχετικά παραδείγματα από τα κράτη μέλη, καθώς και αναληφθείσες δράσεις από την Επιτροπή στους αντίστοιχους τομείς.

1. Ποινικό δίκαιο, ποινικές έρευνες και διώξεις

Η αύξηση του αριθμού των ποινικών ερευνών και διώξεων σε υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων αποτελεί μία από τις βασικές προτεραιότητες του νομικού και πολιτικού πλαισίου της ΕΕ.

Το επίπεδο των ποινικών διώξεων και καταδικαστικών αποφάσεων εξακολουθεί να είναι ανησυχητικά χαμηλό, ιδίως σε σύγκριση με τον αριθμό των αναγνωρισμένων θυμάτων. Παρότι στις υποθέσεις αυτές, για να εξασφαλιστεί καταδικαστική απόφαση, απαιτείται σημαντικός όγκος αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο των ερευνών, οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν για την παρούσα έκθεση υποδεικνύουν ότι τα κράτη μέλη δεν χρησιμοποιούν επαρκώς αποτελεσματικά ερευνητικά εργαλεία. Οι χρηματοοικονομικές έρευνες διεξάγονται κυρίως κατά περίπτωση και όχι συστηματικά, ενώ συχνά περιορίζονται σε έρευνες ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων³⁵. Αυτό αντιβαίνει στα πρότυπα της ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης (FATF)³⁶ και στις συστάσεις του Συμβουλίου³⁷.

Αναφέρεται ακόμη ότι τα θύματα επωμίζονται υπερβολικό βάρος τόσο πριν από την έναρξη όσο και κατά τη διάρκεια των ποινικών διαδικασιών. Από ορισμένα στοιχεία προκύπτει ότι **συχνά, στα αστυνομικά τμήματα, οι αστυνομικοί αρνούνται να παράσχουν συνδρομή στα θύματα, ή τα χαρακτηρίζουν εσφαλμένα ως δράστες αδικημάτων, με αποτέλεσμα στη συνέχεια να ασκείται δίωξη σε βάρος τους και να καταδικάζονται.**

Στις πληροφορίες που ελήφθησαν, υπάρχουν στοιχεία που καταδεικνύουν τις προσπάθειες για την οργάνωση **κοινών ερευνών και τη συγκρότηση κοινών ομάδων έρευνας, όπως και τις θετικές εμπειρίες που έχουν αποκομιστεί από αυτές**, καθώς και την **ενίσχυση της συνεργασίας σε επίπεδο ΕΕ** στον τομέα αυτό.

Από τις εν λόγω πληροφορίες επισημαίνονται επίσης τα πρακτικά προβλήματα όσον αφορά την **κατάσχεση και δήμευση** σε υποθέσεις στις οποίες εμπλέκεται εμπορία ανθρώπων, περιλαμβανομένων των **προβλημάτων εντοπισμού των προϊόντων εγκλήματος** και της **αναποτελεσματικής διεθνούς συνεργασίας** σε περίπτωση που τα χρήματα έχουν αποσταλεί

³⁵ Το ζήτημα αυτό αναπτύσσεται περαιτέρω στο συνοδευτικό υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας.

³⁶ Η ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης (FATF) είναι ένα διακυβερνητικό όργανο που συστάθηκε το 1989 από τους υπουργούς των χωρών που είναι μέλη του.

³⁷ Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης με θέμα το οικονομικό έγκλημα και τη διερεύνηση χρηματοοικονομικών συναλλαγών κατά την περίοδο μεταξύ 2008 και 2011 στο πλαίσιο του 5ου γύρου αμοιβαίων αξιολογήσεων της ΕΕ υπό την αιγίδα του Συμβουλίου.

σε χώρα εκτός της ΕΕ. **Οι χρηματοοικονομικές έρευνες** οδηγούν, σύμφωνα με τις αναφορές, σε περισσότερες κατασχέσεις και, ως εκ τούτου, σε περισσότερες δημεύσεις.

Οι διακινητές συχνά **χρησιμοποιούν καταχρηστικά νομότυπες επιχειρηματικές δομές για να αποκρύψουν τις λαθραίες δραστηριότητές τους**. Η οδηγία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων δημιουργεί νομικές υποχρεώσεις για τις επιχειρήσεις, ήτοι την ευθύνη και την επιβολή κυρώσεων σε βάρος νομικών προσώπων για αδικήματα εμπορίας ανθρώπων (άρθρο 5). Παρότι η επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί τόσο να διαιωνίσει την εμπορία ανθρώπων όσο και να συμβάλει στην εξάλειψή της, οι περισσότερες εταιρείες δεν έχουν επίγνωση των διασυνδέσεων, και **μόνον ελάχιστα κράτη μέλη έχουν ασκήσει δίωξη σε βάρος νομικών προσώπων όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 5**.

Από τις πληροφορίες που συγκέντρωσε η Επιτροπή προκύπτει σαφώς ότι είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τις προσπάθειες για **αύξηση του αριθμού των ποινικών ερευνών και διώξεων**, και για **μείωση της επιβάρυνσης για τα θύματα και τις μαρτυρικές τους καταθέσεις κατά τη διάρκεια των διαδικασιών για τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων**. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με την **ανάπτυξη τακτικής και ειδικά προσαρμοσμένης κατάρτισης για φορείς διεξαγωγής ερευνών, εισαγγελείς και δικαστές και με τη συστηματική χρήση χρηματοοικονομικών ερευνών** (όπως συνιστάται από την ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης) και άλλων αποτελεσματικών ερευνητικών εργαλείων που βασίζονται σε εμπιστευτικές πληροφορίες, που είναι δυνατόν να παράσχουν πλήθος αποδεικτικών στοιχείων τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν επιπλέον των μαρτυρικών καταθέσεων των θυμάτων. Θα πρέπει επίσης να διατεθούν επαρκείς χρηματοδοτικοί και ανθρώπινοι πόροι για την κατάλληλη αντιμετώπιση αυτού του εγκλήματος.

2. Αναγνώριση, προστασία και συνδρομή

Επίκεντρο της νομοθεσίας και της πολιτικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων είναι μια προσέγγιση εστιασμένη στα θύματα. Η προσέγγιση αυτή συνεπάγεται τη δημιουργία κατάλληλων μηχανισμών για την έγκαιρη αναγνώριση των θυμάτων και την παροχή συνδρομής και στήριξης σε αυτά, σε συνεργασία με τις σχετικές οργανώσεις στήριξης.

Η παροχή στα θύματα άνευ όρων πρόσβασης σε συνδρομή, στήριξη και προστασία εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση για τα περισσότερα κράτη μέλη. Η εμπορία ανθρώπων παραμένει ένα «αόρατο έγκλημα», καθώς ο **αριθμός των αναγνωρισμένων θυμάτων εξακολουθεί να είναι χαμηλός**. Πράγματι, **πολλά θύματα εμπορίας δεν αναγνωρίζονται και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους**. Έχουν διατυπωθεί ανησυχίες σχετικά με τη **μεταχείριση των θυμάτων κατά τη διάρκεια των ποινικών διαδικασιών**, στο πλαίσιο των οποίων τα θύματα μπορεί να υποστούν εκφοβισμό και δευτερογενή θυματοποίηση.

Η παροχή ειδικής βάσει φύλου και ηλικίας συνδρομής και στήριξης παραμένει ανεπαρκής, και διαπιστώνεται έλλειψη υπηρεσιών για τα θύματα εμπορίας ανδρικού φύλου. Τα κέντρα περίθαλψης και στέγασης δεν είναι πάντοτε επαρκώς εξοπλισμένα για την κάλυψη

των αναγκών των θυμάτων, και πολλά παιδιά και ενήλικες εξαφανίζονται από κέντρα που δεν παρέχουν επαρκή φροντίδα.

Παρότι τα κράτη μέλη υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με μέτρα που λαμβάνουν ειδικά για τα παιδιά, το ποσοστό παραπομπής όσον αφορά τα παιδιά παραμένει χαμηλό και οι διαδικασίες για την εξεύρεση βιώσιμων λύσεων είναι ανεπαρκείς. Ο ορισμός κηδεμόνων για τα παιδιά θύματα εμπορίας εξακολουθεί να παρουσιάζει προβλήματα, ενώ το ευρύ φάσμα διαφορετικών πρακτικών που εφαρμόζονται σε ολόκληρη την ΕΕ αυξάνει την πολυπλοκότητα της κατάστασης, ιδίως σε διασυνοριακές περιπτώσεις.

Στο πλαίσιο ειδικού μέτρου που προβλέπεται στη στρατηγική της ΕΕ και επιβεβαιώνεται από τα συμπεράσματα του Συμβουλίου³⁸, τα κράτη μέλη καλούνται να δημιουργήσουν ή να επικαιροποιήσουν **εθνικούς μηχανισμούς παραπομπής με σκοπό τον συντονισμό των παραγόντων που συμμετέχουν στον εντοπισμό, τη συνδρομή, την προστασία και την επανένταξη**. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή, **περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη³⁹ έχουν επισημοποιήσει τους οικείους εθνικούς μηχανισμούς παραπομπής**. Ενώ στη στρατηγική της ΕΕ γίνεται έκκληση για την εφαρμογή μιας προσέγγισης που βασίζεται σε ολοκληρωμένο σύστημα προστασίας των παιδιών, **η συμμετοχή των υπηρεσιών προστασίας των παιδιών στους μηχανισμούς παραπομπής παραμένει περιορισμένη**. Τα κράτη μέλη αναφέρουν ότι η ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στα θύματα έχει αυξηθεί από τον χρόνο θέσπισης των μηχανισμών. Ωστόσο, είναι δύσκολο να υπολογιστεί ο γενικός αντίκτυπος αυτών.

Η διεθνική συνεργασία, συμπεριλαμβανομένων των **διεθνικών μηχανισμών παραπομπής**, είναι επίσης απαραίτητη για τα άτομα που πέφτουν θύματα εμπορίας εκτός της χώρας καταγωγής τους. Στο πλαίσιο αυτό, το **σύστημα πληροφοριών Σένγκεν** διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα θύματα εμπορίας και τα άτομα που τα εκμεταλλεύονται, καθώς το σύστημα αυτό αποτελεί την κύρια βάση δεδομένων για την καταγραφή αγνοουμένων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Το **μελλοντικό σύστημα εισόδου/εξόδου** θα συμβάλει στον εντοπισμό και στην αναγνώριση υπηκόων τρίτων χωρών που είναι θύματα εμπορίας, μέσω της αποθήκευσης δεδομένων σχετικά με την είσοδο και την έξοδο προσώπων, τόσο εκείνων που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης όσο και των κατόχων θεώρησης.

Όλα τα θύματα πρέπει να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης, και τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταβάλλουν ισότιμες προσπάθειες για την αναγνώριση των θυμάτων κάθε μορφής εκμετάλλευσης, καθώς και την παροχή προστασίας και συνδρομής σε αυτά.

³⁸ Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα συμπεράσματά του στα οποία επικροτεί τη στρατηγική της ΕΕ, καλεί τα κράτη μέλη «να δημιουργήσουν ή να επικαιροποιήσουν λειτουργικούς εθνικούς μηχανισμούς παραπομπής κατά τα συμφωνηθέντα στον κύκλο πολιτικής της ΕΕ, οι οποίοι να περιγράφουν διαδικασίες για καλύτερο εντοπισμό, παραπομπή, προστασία και συνδρομή θυμάτων και να προνοούν για συμμετοχή όλων των αρμόδιων δημόσιων αρχών και της κοινωνίας των πολιτών», http://ec.europa.eu/anti-trafficking/eu-policy/council-conclusions-new-eu-strategy_en.

³⁹ Βέλγιο, Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Λετονία, Μάλτα, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Ισπανία, Ηνωμένο Βασίλειο.

Πράγματι, τα θύματα πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο της πολιτικής για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Δεν θα πρέπει να παραμελείται καμία μορφή εκμετάλλευσης και οι ανάγκες των θυμάτων θα πρέπει να καλύπτονται έπειτα από ατομική εκτίμηση.

Τα θύματα πρέπει να αντιμετωπίζονται πρωτίστως ως **κάτοχοι δικαιωμάτων**, και πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν και να ασκούν τα δικαιώματά τους. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή συνιστά να ληφθούν σε εθνικό επίπεδο όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλιστεί η **έγκαιρη αναγνώριση των θυμάτων εμπορίας**, σύμφωνα με την υποχρέωση παροχής συνδρομής και στήριξης μόλις υπάρξουν βάσιμες υπόνοιες ότι ένα πρόσωπο είναι θύμα εμπορίας ανθρώπων. **Η επισημοποίηση ή η δημιουργία εθνικών μηχανισμών παραπομπής** συνιστά σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση αυτή. Οι μηχανισμοί αυτοί θα πρέπει να παρακολουθούνται και να αξιολογούνται ουσιαστικά και ανά τακτά χρονικά διαστήματα σε συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών και την πανεπιστημιακή κοινότητα.

Όσον αφορά τα παιδιά θύματα εμπορίας, θα πρέπει να ακολουθηθεί μια **ολοκληρωμένη προσέγγιση για την προστασία των παιδιών**. Η προσέγγιση αυτή θα πρέπει να βασίζεται στα πρότυπα της σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, συμπεριλαμβανομένου του μείζονος συμφέροντος του παιδιού, και στην ενίσχυση των συστημάτων κηδεμονίας. Τέλος, **η δημιουργία συστήματος συναγερμού για την εξαφάνιση ανηλίκων στο πλαίσιο του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν** αποτελεί βήμα ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση του έγκαιρου εντοπισμού των παιδιών θυμάτων εμπορίας.

3. Πρόληψη

Η έρευνα, η δίωξη και η καταδίκη διακινητών αποτελούν απαραίτητα μέσα για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων. Ωστόσο, τα μέσα αυτά χρησιμοποιούνται αφού έχει ήδη διαπραχθεί το έγκλημα και αφού έχει ήδη σημειωθεί σοβαρή παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των θυμάτων. Η εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων μπορεί να επιτευχθεί μόνον **εάν το έγκλημα αποτρέπει εξαρχής**, με την αξιοποίηση όλων των μέσων που είναι διαθέσιμα σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο.

Χρειάζεται η πρόληψη να τοποθετηθεί στο ευρύτερο πλαίσιο του εγκλήματος, που υποκινείται από τη ζήτηση και αποσκοπεί στο κέρδος. **Η προσέγγιση που βασίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα θα πρέπει να διασφαλίζει την παραπομπή στη δικαιοσύνη εκείνων που αποκομίζουν κέρδος από το έγκλημα και που εκμεταλλεύονται τα θύματα εμπορίας.**

Τα κράτη μέλη έχουν υποβάλει στοιχεία σχετικά με την ανάληψη **εκτεταμένης δράσης για μέτρα πρόληψης**, σύμφωνα με το άρθρο 18 της οδηγίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, όπως η κατάρτιση και η ευαισθητοποίηση. Αναφέρεται ότι, **έπειτα από προγράμματα κατάρτισης των ανθρώπων που εργάζονται στην πρώτη γραμμή, παρατηρήθηκε αύξηση του εντοπισμού περιπτώσεων εμπορίας ανθρώπων**. Ωστόσο, **ελάχιστα στοιχεία είναι γνωστά όσον αφορά τον πραγματικό αντίκτυπο της δράσης αυτής στη ζήτηση και την πρόληψη.**

Οι πληροφορίες που ελήφθησαν αφορούν επίσης την **ειδική φύση των δραστηριοτήτων κατάρτισης, την έλλειψη εξειδικευμένης κατάρτισης, καθώς και την απουσία ειδικής ανά φύλο προσέγγισης που να επικεντρώνεται στα παιδιά**. Είναι επίσης σημαντικό να τονιστεί η ανάγκη για ειδικά προσαρμοσμένες δραστηριότητες κατάρτισης, που να **πραγματοεύονται κυρίως τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων μορφών εμπορίας**.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη επισημαίνουν τον **ρόλο του ιδιωτικού τομέα στην πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων**.

Ποινικοποίηση της χρήσης των υπηρεσιών των θυμάτων

Μια διάσταση στην οποία δεν έχει δοθεί επαρκής έμφαση από τα κράτη μέλη είναι η μεταβολή της νομοθεσίας που αφορά εκείνους που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, σύμφωνα με τη σύσταση που διατυπώνεται στο **άρθρο 18 παράγραφος 4 της οδηγίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων**. Έως σήμερα, περίπου τα μισά κράτη μέλη αντιμετωπίζουν ως **ποινικό αδίκημα τη χρήση των υπηρεσιών που παρέχουν τα θύματα εμπορίας ανθρώπων εφόσον οι χρήστες γνωρίζουν ότι το πρόσωπο που παρέχει την υπηρεσία είναι θύμα εμπορίας**⁴⁰.

Στην **οδηγία για την επιβολή κυρώσεων στους εργοδότες**⁴¹, η οποία έχει παρόμοιο αλλά πιο περιορισμένο πεδίο εφαρμογής, έχει ήδη οριστεί ότι τα κράτη μέλη πρέπει να επιβάλλουν ποινικές κυρώσεις στους εργοδότες που χρησιμοποιούν την εργασία ή τις υπηρεσίες παράνομα διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας γνωρίζοντας ότι πρόκειται για θύμα εμπορίας ανθρώπων. Κατά συνέπεια, είναι σαφής η ανάγκη για διασφάλιση της συνεκτικότητας και για κάλυψη τυχόν νομικών κενών που μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα την ατιμωρησία.

Συχνά, η ποινικοποίηση της χρήσης των υπηρεσιών των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων συνδέεται με την πορνεία. Στην περίπτωση της παιδικής πορνείας, η **οδηγία για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών**⁴², συμβάλλει επίσης έμμεσα στην καταπολέμηση της εμπορίας παιδιών υποχρεώνοντας τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η τέλεση σεξουαλικής πράξης με παιδιά όταν πραγματοποιείται μέσω παιδικής πορνείας αποτελεί ποινικό αδίκημα και τιμωρείται με την προβλεπόμενη ελάχιστη ποινή φυλάκισης.

Οι πληροφορίες που ελήφθησαν από την Επιτροπή υποδεικνύουν τη σαφή **ανάγκη για αυστηρές διασφαλίσεις που να εγγυώνται ότι δεν τιμωρούνται τα θύματα, αλλά εκείνοι που τα εκμεταλλεύονται και τα χρησιμοποιούν**. Εάν αυτό δεν αντιμετωπιστεί, τα θύματα θα αντιμετωπίζονται ως εγκληματίες και θα τιμωρούνται τα ίδια, ενώ οι δράστες και οι χρήστες των υπηρεσιών θα επωφελούνται από αυτή την αδράνεια. **Στο πλαίσιο αυτό, η λήψη μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των νομικών μέτρων, προκειμένου να μειωθεί η**

⁴⁰ Στόχος της παρούσας έκθεσης δεν είναι η εξέταση της συμμόρφωσης των κρατών μελών με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το άρθρο 18 της οδηγίας, καθώς η εξέταση αυτή θα διενεργηθεί σε χωριστή έκθεση, όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 23. Στην παρούσα έκθεση δεν περιλαμβάνονται όλες οι πληροφορίες και σε καμία περίπτωση δεν προδικάζονται τα πορίσματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

⁴¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:168:0024:0032:EL:PDF>.

⁴² [Οδηγία 2011/93/ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας](#)

ζήτηση που προωθεί την εμπορία ανθρώπων για όλες τις μορφές εκμετάλλευσης έχει θεμελιώδη σημασία.

4. Χρηματοδοτική στήριξη για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων και την εκπλήρωση νομικών υποχρεώσεων

Μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, την οποία έχουν εντοπίσει τόσο τα κράτη μέλη όσο και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, είναι **οι περιορισμένοι πόροι που διατίθενται για τη λήψη μέτρων καταπολέμησης της εμπορίας, καθώς και μέτρων συνδρομής και πρόληψης σε εθνικό επίπεδο**. Η παγκόσμια οικονομική κρίση είχε επίσης αρνητικό αντίκτυπο στην κατανομή των κονδυλίων αυτών.

Στην πλειονότητα των κρατών μελών, η πρακτική συνδρομή για τα θύματα δεν παρέχεται από το κράτος ή τις τοπικές αρχές, αλλά από μη κυβερνητικές οργανώσεις. Είναι συνεπώς σημαντικό να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση των οργανώσεων αυτών, που τους δίνει τη δυνατότητα να παρέχουν αποτελεσματική και βιώσιμη βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη συνδρομή στα θύματα εμπορίας ανθρώπων.

Τα κονδύλια του προϋπολογισμού χρειάζεται να είναι επαρκή για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων και αυτό πρέπει να γίνεται σε συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών. Η αποτελεσματική χρήση από τα κράτη μέλη όλων των Ταμείων της ΕΕ που είναι συναφή για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων και η εφαρμογή οικονομικά αποδοτικών εθνικών μέτρων μπορεί να αποφέρει απτά αποτελέσματα και να έχει μακροπρόθεσμο αντίκτυπο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι συνεισφορές των κρατών μελών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών στην παρούσα έκθεση επιτρέπουν να αναδειχτεί σειρά **βασικών προκλήσεων** τις οποίες η ΕΕ και τα κράτη μέλη της πρέπει να αντιμετωπίσουν κατά προτεραιότητα, καταβάλλοντας τις κατάλληλες προσπάθειες και παρέχοντας επαρκείς πόρους.

Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης **να αντιμετωπίσουν και να θέσουν ως προτεραιότητα την καταπολέμηση όλων των μορφών εκμετάλλευσης· να αυξήσουν τον αριθμό και την αποτελεσματικότητα των ερευνών και των διώξεων· να εργαστούν για τη βελτίωση της συλλογής δεδομένων στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων· να εστιάσουν στην έγκαιρη αναγνώριση όλων των θυμάτων, μεταξύ άλλων με την εφαρμογή των κατάλληλων μηχανισμών για τον σκοπό αυτό· να διασφαλίσουν ότι όλα τα θύματα λαμβάνουν προστασία και συνδρομή· να λάβουν ειδικά ανά φύλο μέτρα και να υιοθετούν μια προσέγγιση που να επικεντρώνεται στα παιδιά σε κάθε δράση τους· να εστιάσουν στα πλέον ευάλωτα θύματα, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών που βρίσκονται σε κίνδυνο· να παρέχουν την ενδεδειγμένη προστασία στα παιδιά-θύματα· να μεριμνήσουν για την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων καταπολεμώντας τη ζήτηση που προωθεί όλες τις μορφές εκμετάλλευσης· να αξιολογούν συστηματικά τις στρατηγικές και τα σχέδια δράσης τους· να διαθέσουν επαρκείς πόρους για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων· να αναπτύξουν ουσιαστική συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών.**

Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τις κυβερνήσεις και τους ανεξάρτητους φορείς να συμμετέχουν σε τακτική βάση στο ενωσιακό δίκτυο των εθνικών εισηγητών ή ισοδύναμων μηχανισμών («ΕΕΙΜ»), ώστε να είναι σε θέση να εργάζονται σε επιχειρησιακό και στρατηγικό επίπεδο και σε επίπεδο παρακολούθησης με ενημερωμένο και συντονισμένο τρόπο.

Η επικύρωση όλων των συναφών διεθνών και περιφερειακών πράξεων από τα κράτη μέλη μπορεί να προαγάγει την αποτελεσματικότητα και τη συνεκτικότητα των κοινών προσπαθειών. Στο πλαίσιο αυτό, **η ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας** για την ανταλλαγή πληροφοριών, τη συγκέντρωση δεδομένων, την έρευνα, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση χρειάζεται να ενθαρρυνθεί, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος της δράσης και να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη των προσπαθειών, καθώς και να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση των κρατών μελών.

Η έκδοση της οδηγίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και οι διαδικασίες μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο⁴³ έχουν δώσει σημαντική ώθηση για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις διαστάσεις του φαινομένου στην ΕΕ, καθώς και σχετικά με την ανάγκη να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο αυτό με ευρύ φάσμα εργαλείων σχετικών με την πρόληψη, την προστασία και τη δίωξη. Τέλος, με **την ορθή και πλήρη εφαρμογή της οδηγίας της ΕΕ, τα κράτη μέλη θα διασφαλίσουν την πρόληψη του εγκλήματος, τη δίωξη των δραστών και, κυρίως, την προστασία των θυμάτων.**

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εργάζεται προκειμένου να εξασφαλίσει συντονισμένη και συνεκτική δράση για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Έως το τέλος του 2016, η Επιτροπή θα δημοσιεύσει τις δύο επιπλέον εκθέσεις που απαιτούνται βάσει του άρθρου 23 της οδηγίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων σχετικά με τη συμμόρφωση και την ποινικοποίηση, από κοινού με μια στρατηγική για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων για την περίοδο μετά το 2016.

⁴³ Έως σήμερα, 26 από τα 27 κράτη μέλη στα οποία εφαρμόζεται η οδηγία έχουν γνωστοποιήσει στην Επιτροπή την πλήρη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο.